

Urząd Gminy w Chybiu
www.chybie.pl

43-520 Chybie tel. (33) 856 10 96
ul. Bielska 78 fax (33) 854 50 55
woj. śląskie e-mail: sekretariat@chybie.pl

RADA GMINY CHYBIE
ul. Bielska 78, 43-520 Chybie

Wpłynęło dnia 20.11.2024 r.

Ch

OSDN.602.1.2024.GK

Chybie 18.11.2024 r.

RADA GMINY CHYBIE

Dotyczy: raportu z wykonania gminnego programu ochrony środowiska

Rada Gminy Chybie uchwałą Nr XXXI/265/2021 z dnia 5 października 2021 r. przyjęła „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Chybie na lata 2021 - 2024, z perspektywą na lata 2025 – 2028”, który uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych określa kierunki działań w zakresie ochrony środowiska dla Gminy Chybie.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zobowiązuje Wójta Gminy do sporządzenia co dwa lata raportu z realizacji gminnego programu ochrony środowiska i przedłożenia go Radzie Gminy. Po przedłożeniu Radzie, raport należy również przedstawić organowi wykonawczemu powiatu – Zarządowi Powiatu.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.) Wójt Gminy Chybie przedkłada **Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Chybie na lata 2021 - 2022, z perspektywą na lata 2025 – 2028” za lata 2021 - 2022**, stanowiący załącznik do niniejszego pisma.

WÓJT GMINY
Janusz Żydek
Janusz Żydek

Załącznik:

- raport z wykonania POŚ

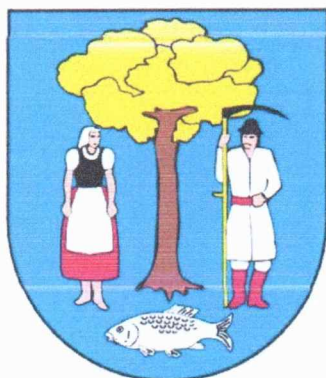
Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a.

Pracę o pełnienie urzędniczych obowiązków w dniu 3.12.2024

Ch

URZĄD GMINY W CHYBIU

***RAPORT z wykonania
„PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
dla GMINY CHYBIE na lata 2021-2024,
z perspektywą na lata 2025-2028”
za lata 2021 - 2022***

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie.....	str. 2
II. Cele i kierunki wyznaczone w POŚ.....	str. 2
III. Realizacja celów i zadań określonych w POŚ	str. 3
IV. Podsumowanie	str. 16

I. WPROWADZENIE

Gmina Chybie posiada opracowany „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Chybie na lata 2021-2024, z perspektywą na lata 2025-2028”, który został przyjęty przez Radę Gminy Chybie, uchwałą Nr XXXI/265/2021 z dnia 5 października 2021 r.

Program ochrony środowiska został opracowany w oparciu o obowiązujące wówczas przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.). Zgodnie z art. 17 ust. 1 niniejszej ustawy gminny program ochrony środowiska uwzględnia cele zawarte w strategiach, programach oraz dokumentach programowych i jest stworzony w celu realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu gminnym. Program zawiera cele ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych oraz środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów. Obowiązujący dla gminy Program Ochrony Środowiska, o którym mowa powyżej zawiera wszystkie wyszczególnione elementy, określa cele i zadania zaplanowane na najbliższe 8 lat, tj. na lata 2021-2028. Ponadto program zawiera prognozę nakładów finansowych potrzebnych do wdrożenia zakładanych działań oraz monitoring realizacji tego programu.

Z wykonania programu wójt sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się Radzie Gminy. Po przedstawieniu raportów Radzie Gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy gminy do organu wykonawczego powiatu.

W związku z powyższym pierwszy raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Chybie powinien obejmować okres dwóch pełnych lat. Z uwagi na to, iż program uchwalono w IV kwartale 2021 r., a okres realizacji zadań wpisanych w programie rozpoczyna się od 2021 r., niniejszy raport obejmuje lata 2021 i 2022.

II. CELE I KIERUNKI WYZNACZONE W POŚ

Nadrzędnym celem Programu ochrony środowiska jest **zrównoważony rozwój gminy Chybie poprzez realizację inwestycji wpływających na poprawę stanu środowiska i podniesienie jakości życia mieszkańców**. Na podstawie dokumentów wyższego szczebla, dokumentów przyjętych przez gminę oraz diagnozy stanu istniejącego środowiska przyrodniczego gminy zdefiniowano zagrożenia i problemy dla poszczególnych komponentów środowiska wyznaczając następujące obszary interwencji:

- 1) Ochrona klimatu i jakości powietrza;
- 2) Zagrożenia hałasem;
- 3) Gospodarowanie wodami;
- 4) Gospodarka wodno-ściekowa;
- 5) Gleby;
- 6) Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- 7) Zasoby przyrodnicze;
- 8) Zagrożenia poważnymi awariami.

Uwzględniając możliwości finansowe gminy określono następujące cele do osiągnięcia w zakresie ochrony środowiska.

- 1) Poprawa jakości powietrza atmosferycznego;
- 2) Poprawa klimatu akustycznego;
- 3) Dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych;
- 4) Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej;
- 5) Ochrona przed degradacją gleb;
- 6) Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO2022;
- 7) Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych;
- 8) Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi.

III. REALIZACJA CELÓW I ZADAŃ OKREŚLONYCH W POŚ

Zrealizowanie postawionych w Programie Ochrony Środowiska celów wiąże się z koniecznością zrealizowania szczegółowych zadań, które przedstawiono w wykazie kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. W wykazie wyszczególniono zadania własne gminy, podano planowany okres ich realizacji, źródło finansowania oraz jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie.

W poniższej tabeli zestawiono zadania założone do wykonania w latach 2021-2022 oraz sposób ich realizacji.

Zakres zadań własnych zrealizowanych w latach 2021-2022

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania (zł)		Źródła finansowania	Zakres zrealizowanych zadań	Wskaźnik	Poziom osiągnięcia wskaźnika
			2021	2022				
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Realizacja Programu Ograniczenia Niskiej Emisji	Mieszkańcy Gminy Gmina Chybie	714.851,31 zł w tym 109.823,45 z budżetu gminy	1 711.358,54 zł w tym 104.500,00 z budżetu gminy	Środki własne mieszkańców Budżet gminy WFOŚiGW Program „Czyste Powietrze”	<p>w latach 2021 - 2022</p> <p>W 2021 roku Gmina Chybie w ramach PONE udzieliła mieszkańcom dotacji, dzięki czemu udało się zlikwidować 20 starych kotłów, które zostały wymienione na: kotły węglowe klasy 5 (9 szt.) oraz na piece gazowe (11 szt.). W ramach Programu Czyste powietrze zlikwidowano 18 kotłów, które wymieniono na: kotły węglowe klasy 5 (2 szt.), kotły na pellet (2 szt.), pompy ciepła (1 szt.) oraz na piece gazowe (13 szt.).</p> <p>W 2022 roku udało się zlikwidować 19 starych kotłów, które dzięki udzieleniu przez Gminę dotacji wymienione zostały na: kotły węglowe klasy 5 (8 szt.), piece gazowe (10 szt.) oraz kocioł na pellet (1 szt.). W ramach Programu Czyste powietrze zlikwidowano 61 kotłów, które wymieniono na: kotły węglowe klasy 5 (3 szt.), kotły na pellet (4 szt.), pompy ciepła (8 szt.) oraz na piece gazowe (46 szt.).</p>	<p>w latach 2021 - 2022</p> <p>118 %</p>	

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania (zł)		Źródła finansowania	Zakres zrealizowanych zadań	Wskaźnik	Poziom osiągnięcia wskaźnika
			2021	2022				
	Termomodernizacja budynku gminnego przy ul. Bielskiej 40 wraz z wymianą ogrzewania na gazowe	Gmina Chybie	710.593,03 zł	-	Budżet gminy RPO WSL 2021-2027	W 2021 roku Gmina Chybie zrealizowała zadanie, w ramach którego wykonano: przebudowę kotłowni węglowej na kotłownię gazową, termomodernizację przegrod zewnętrznych budynku, ocieplenie stropodachu budynku, ścian zewnętrznych, piwnic, ścian zewnętrznych szczytowych parteru i pięter budynku oraz klatki schodowej; wymianę drzwi tylnych parteru, składu opału i drzwi wejściowych do kotłowni na drzwi ppoż. Zadanie zostało dofinansowane ze środków RPO WSL 2014-2020.	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków 1 szt.	100%
	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej – Dom Nauczyciela przy ul. Bielskiej	Gmina Chybie	-	-	Budżet gminy RPO WSL 2021-2027	Investycji nie wykonano w latach 2021 – 2022, jej realizacja została przesunięta na lata 2023-2028.	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków 1 szt.	0 %
	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy	Gmina Chybie	-	-	Budżet gminy RPO WSL 2021-2027	Investycja nie była planowana do realizacji w latach 2021 – 2022, jej realizacja została zaplanowana na lata 2023-2028.	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków 1 szt.	-
	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej – Dom Nauczyciela Zaborze	Gmina Chybie	-	-	Budżet gminy RPO WSL 2021-2027	Investycja nie była planowana do realizacji w latach 2021 – 2022, jej realizacja została zaplanowana na lata 2024-2028.	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków 1 szt.	-
	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej – Dom Nauczyciela Chybie (SP2)	Gmina Chybie	-	-	Budżet gminy RPO WSL 2021-2027	Investycja nie była planowana do realizacji w latach 2021 – 2022, jej realizacja została zaplanowana na lata 2025-2028.	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków 1 szt.	-

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania (zł)		Źródła finansowania	Zakres zrealizowanych zadań w latach 2021 - 2022	Wskaźnik	Poziom osiągnięcia wskaźnika w latach 2021 - 2022
			2021	2022				
	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego – ul. Leśna	Gmina Chybie	138.111,86 zł	-	Budżet gminy	Zadanie zrealizowano w 2021 roku, w ramach zadania dokonano montażu 12 słupów oświetleniowych oraz 14 opraw typu LED.	Liczba nowych punktów oświetleniowych 13 lamp typu LED	108 %
	Budowa oświetlenia ulicznego – ul. Zaciszna	Gmina Chybie	13.792,25 zł	-	Budżet gminy	Zadanie zrealizowano w 2021 roku, w ramach zadania dokonano montażu 3 opraw oświetleniowych typu LED.	Liczba nowych punktów oświetleniowych 3 lampy typu LED	100 %
	Prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego „Czyste Powietrze” w ramach działań edukacyjno – promocyjnych dotyczących gospodarki niskoemisyjnej	Gmina Chybie	11.263,84 zł	10.660,90 zł	Budżet gminy, środki WFOŚiGW Katowice	W dniu 08.06.2021 r. w Gminie Chybie uruchomiono Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu „Czyste Powietrze”. W 2021 roku za pośrednictwem tego punktu złożono 101 wniosków do rządowego programu, udzielono 213 konsultacji oraz przeprowadzono 17 wizyt u mieszkańców. W 2022 r. za pośrednictwem punktu złożono 59 wniosków, w ramach działania punktu udzielono 240 porad i zorganizowano 4 spotkania z mieszkańcami.	Liczba utworzonych punktów informacyjno-konsultacyjnych 1 szt. Liczba udzielonych porad 360 Liczba przeprowadzonych spotkań z mieszkańcami 30 szt.	100 % 126 % 70%
ZAGROŻENIA HAŁASEM	Przebudowa parkingu w centrum Zaborza	Gmina Chybie	127.084,79 zł	-	Budżet gminy	Zadanie zrealizowano w 2021 roku, obejmowało ono wykonanie 7 miejsc postojowych, przebudowę zjazdu z ul. Kościelnej, likwidację zjazdu z ul. K. Miarki wraz z nawierzchnią z kostki betonowej, wykonanie studni ściekowej z włączeniem do istniejącej studni kanalizacji deszczowej, wykonanie opaski z kostki betonowej oddzielającej parking od ul. Miarki oraz ul. Kościelnej.	Powierzchnia objęta przebudową 360 m ²	100 %

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania (zł)		Źródła finansowania	Zakres zrealizowanych zadań	Wskaźnik	Poziom osiągnięcia wskaźnika
			2021	2022				
	Przebudowa skrzyżowania ul. Ogrodniczej z ul. Rolną w Mnichu	Gmina Chybie	135.857,55 zł	-	Budżet gminy	<p>w latach 2021 - 2022</p> <p>Zadanie zrealizowano w 2021 roku obejmowało ono roboty rozbiórkowe istniejącej nawierzchni bitumicznej drogi, przebudowę skrzyżowania ulicy Rolnej z ulicą Ogrodniczą (wykonanie skrzyżowania zwykłego), podniesienie jezdni ulicy Rolnej do uzyskania spadków podłużnych wymaganych przepisami, wykonanie nowej konstrukcji jezdni oraz poboczy, przebudowę dwóch zjazdów na posesje wraz z przepustami, profilowanie i czyszczenie rowów przydrożnych.</p>	<p>Wartość docelowa do osiągnięcia w 2028 r.</p> <p>Powierzchnia objęta przebudową 200 m²</p>	<p>w latach 2021 - 2022</p> <p>100 %</p>
	Modernizacja i naprawy nawierzchni dróg	Gmina Chybie	89.310,24 zł + 115.176,28 zł (remonty cząstkowe)	248.728,05 zł + 120.000,00 zł (remonty cząstkowe)	Budżet gminy	<p>W 2021 r. dokonano modernizacji 8 szt. dróg, takich jak: ul. Asnyka, Dworcowa, Objazdowa, Ogrodnicza, Słowackiego, Targowa, Leśna, Zawala. Modernizacja obejmowała remont poboczy oraz nawierzchni dróg gminnych. Jak co roku wykonano remonty cząstkowe dróg, które polegały na uzupełnieniu ubytków w nawierzchni.</p> <p>W 2022 r. wykonano nakładkę asfaltową na 2 drogach: ul. Zawala i Kopernika. Wykonano również remonty cząstkowe w klinu oraz emulsji.</p>	<p>Liczba wyremontowanych dróg 30 szt.</p>	<p>33 %</p>

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania (zł)		Źródła finansowania	Zakres zrealizowanych zadań w latach 2021 - 2022	Wskaźnik	Poziom osiągnięcia wskaźnika w latach 2021 - 2022
			2021	2022				
GOSPODAROWANIE WODAMI	Konserwacja rowów, w tym urządzeń melioracyjnych	Właściciele gruntów, Gmina Chybie, Gminna Spółka Wodna w Chybiu	39.864,86 zł + 20.000,00 zł dotacja dla spółki wodnej	48.973,11 zł + 15.000,00 zł dotacja dla spółki wodnej	Budżet gminy	W 2021 roku wykonano czyszczenie rowów gminnych przy ul. Polnej w Frelichowie, ul. Zawala w Zarzeczcu, ul. Wojska Polskiego w Mnichu, przy ul. Orzeszkowej we Frelichowie, ul. Słowackiego w Mnichu, odcinek rowu Zawisna. Dodatkowo umocniono row przy ul. Orzeszkowej we Frelichowie. Łącznie oczyszczono 6 szt. rowów o łącznej długości 1881 mb . Gminna Spółka Wodna w 2021 r. otrzymała dotację z budżetu gminy na udzielenie kolektora zbiorczego Ø 300 mm biegnącego od ul. Słowackiego, poprzez ul. Topolową w kierunku ul. Bielskiej wraz z przebudową studni melioracyjnej na tym kolektorze oraz konserwację rowu melioracyjnego R-9 w Chybiu (1 szt.). W 2022 roku wyczyszczono 6 szt. rowów przydrożnych: przy ul. Miarki, ul. Darwina w Zaborzu, ul. Orzeszkowej w Frelichowie, ul. Pogodnej, ul. Słowackiego, Konopnickiej w Mnichu oraz odcinka cieku Zawisna. Łącznie oczyszczono 3206 mb rowów. Natomiast Gminna Spółka Wodna w Chybiu z dotacji otrzymanej z budżetu naszej gminy wyczyszcila 3 rowy melioracyjne R-11, R-12 i R-15 w Mnichu oraz dokonała naprawy systemów drenarskich na terenie ogródków działkowych w Chybiu, w rejonie ul. Bieniowieckiej.	Liczba wyczyszczonych rowów 40 szt.	40 %

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania (zł)		Źródła finansowania	Zakres zrealizowanych zadań	Wskaźnik	Poziom osiągnięcia wskaźnika
			2021	2022				
GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA	Rozbudowa układu gospodarki osadowej oczyszczalni ścieków Mnich.	Gmina Chybie	-	4.726.650,20 zł	WFOŚiGW 65% Budżet gminy 35%	W latach 2021 - 2022	Wartość docelowa do osiągnięcia w 2028 r.	w latach 2021 - 2022
						W roku 2021 opracowano dokumentację projektową inwestycji obejmującej doposażenie gminnej oczyszczalni w niezbędne urządzenia i sieci technologiczne umożliwiające zagospodarowanie całego osadu wytworzonego na terenie oczyszczalni, w postaci granulatu przeznaczanego do zagospodarowania rolniczego, np. polepszania właściwości ziem ornych. Wystąpiono z wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę. Przeprowadzono geodezyjne tyczenie projektowanych obiektów, tj.: garaż, wiatła na granulaty pochodzący z wapnowania osadu, budynek techniczny oraz ogrodzenie. Rozpoczęto prace nad dokumentacją techniczną, w tym technologii procesu oczyszczania ścieków. W grudniu 2022 r. zakończono roboty budowlane w zakresie inwestycji, której oddanie do użytkowania zaplanowano na 2023 r.	Liczba oczyszczalni ścieków komunalnych wspartych w zakresie przeróbki/zagospodarowania osadów ściekowych 1 szt. Ilość suchej masy komunalnych osadów ściekowych poddawanych procesom przetwarzania 266 Mg/rok	100 %

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+jednostki wiązane)	Koszty realizacji zadania (zł)		Źródła finansowania	Zakres zrealizowanych zadań	Wskaźnik	Poziom osiągnięcia wskaźnika
			2021	2022				
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej – 46,8 km, 2979 nowych użytkowników	Gmina Chybie	13,4 mln zł	-	<p>POiS (UE Fundusz Spójności) 63% WFOŚiGW 32% Środki Własne Gminy 5%</p>	<p>w latach 2021 - 2022</p> <p>W grudniu 2021 r. zakończono roboty budowlane w zakresie nowej sieci kanalizacji sanitarnej. Długość sieci wybudowanej w 2021r. wyniosła łącznie 7,3 km. Łączny koszt inwestycji poniesiony w 2021 r. to 13,4 mln zł, w tym udział poszczególnych źródeł finansowania wyniósł: 4,59 mln zł - UE, 6,3 mln zł - WFOŚiGW, 2,51 mln zł - budżet gminy.</p> <p>Łącznie w ramach przedmiotowego zadania, wdrażanego od 2017 roku: wybudowano 48,2 km sieci kanalizacji sanitarnej, posadowiono 17 szt. pompowni sieciowych oraz 230 przepompowni przydomowych. Po oddaniu tej inwestycji do użytkowania łącznie długość sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Chybie wynosi 106,45 km.</p>	<p>Wartość docelowa do osiągnięcia w 2028 r.</p> <p>Długość rozbudowanej sieci kanalizacji deszczowej 102,30 km Liczba użytkowników 3130 RLM</p>	<p>w latach 2021 - 2022</p> <p>104 %</p>

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania (zł)		Źródła finansowania	Zakres zrealizowanych zadań	Wskaźnik	Poziom osiągnięcia wskaźnika
			2021	2022				
	Wykonanie przyłączy do min. 720 szt. budynków dla zakresu objętego projektem „Ochrona wód ziemiorka Górnego Śląska poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Chybie”	Gmina Chybie	243.000,00 zł	-	RFIL 45% Środki Własne Mieszkańców Gminy 55%	w latach 2021 - 2022 Gmina Chybie zleciła w 2021 r., wykonanie uproszczonej dokumentacji projektowej podłączeń do kanalizacji dla min. 720 budynków z terenu aglomeracji Chybie, objętych projektem „Ochrona wód ziemiorka Górnego Śląska poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Chybie”. Prace projektowe zakończono w grudniu 2021 r. W 2022r. podpisano umowę z Wykonawcą oraz rozpoczęto realizację robót budowlanych w zakresie podłączeń nieruchomości do nowej sieci kanalizacji sanitarnej wybudowanej w ramach projektu. Inwestycja planowana do realizacji w 2023 roku i zakończenia w 2024 r.	Wartość docelowa do osiągnięcia w 2028 r. Liczba wykonanych przyłączy 2000 szt.	w latach 2021 - 2022 0 %
	Ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchni gleby objętej zabudową w tym przeznaczania gruntów na cele inne niż rolne i leśne	Gmina Chybie	-	-	Budżet gminy, Środki zewnętrzne (WFOŚiGW)	W 2021 r. dla fragmentu miejscowości Mních uchwalono Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie, obejmujący teren za osiedlem Wspólnoty Mieszkaniowej „ZGODA” o powierzchni 1,3 ha dopuszczając na tym terenie zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. W 2022 nie zwiększono terenów przeznaczonych do zabudowy.	Powierzchnia terenów przeznaczonych na inne cele niż rolne i leśne (ha) Wartość zależna od przeznaczenia terenu.	1,3 ha
	Rekultywacja i rewitalizacja terenów	Osoba powodującą utratę lub ograniczenie wartości użytkowej gruntów Gmina Chybie	-	-	Budżet gminy Środki zewnętrzne (WFOŚiGW)	W latach 2021-2022 nie stwierdzono utraty lub ograniczenia wartości użytkowej gruntów, stąd nie zachodziła konieczność wykonywania rekultywacji i rewitalizacji terenów.	Ilość przeprowadzonych działań rekultywacyjnych (szt.) Według potrzeb	0 %

GLEBY

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+jednostki wiązane)	Koszty realizacji zadania (zł)		Źródła finansowania	Zakres zrealizowanych zadań	Wskaźnik	Poziom osiągnięcia wskaźnika
			2021	2022				
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Mieszkańcy gminy	12.904,60 zł	2.505,02 zł	Środki własne mieszkańca środki WFOŚiGW Katowice Środki NFOŚiGW	w latach 2021 - 2022	Wartość docelowa do osiągnięcia w 2028 r. Ilość unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest 280 Mg	w latach 2021 - 2022 9 %

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania (zł)		Źródła finansowania	Zakres zrealizowanych zadań	Wskaźnik	Poziom osiągnięcia wskaźnika
			2021	2022				
	Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstałych i zebranych w gospodarstwach domowych	Gmina Chybie	2.935.392,42 zł	2.737.840,43 zł		w latach 2021 - 2022	Wartość docelowa do osiągnięcia w 2028 r.	w latach 2021 - 2022
						Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2021r. objęto 9,026 osób , z czego 8.968 osób prowadziło selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, a 58 osób nie segregowało odpadów. Łącznie z terenu posesji i z PSZOK odebrano 3.382,70 Mg odpadów segregowanych i 1.207,46 Mg odpadów zmieszanych. Koszt zagospodarowania odpadów i obsługi PSZOK w 2021 r. wyniósł 2.935.392,42 zł. Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2022r. objęto 8,968 osób , z czego 8.965 osób prowadziło selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, a 3 osób nie segregowały odpadów. W 2022 r. w ramach selektywnej zbiórki z terenu posesji i PSZOK odebrano 2.871,83 Mg i 1.160,76 Mg odpadów zmieszanych. Koszt zagospodarowania odpadów i obsługi PSZOK w 2022 r. wyniósł 2.737.840,43 zł.	Ilość odpadów poddanych selektywnej zbiórce odpadów 35200 Mg	24 %
	Przebudowa PSZOK	Gmina Chybie	-	-	RPO WSL Środki krajowe NFOŚiGW	Inwestycji nie wykonano w latach 2021 – 2022, jej realizacja została przesunięta na lata 2023-2028.	Liczba zmodernizowanych punktów selektywnej zbiórki odpadów 1 szt.	0 %

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania (zł)		Źródła finansowania	Zakres zrealizowanych zadań w latach 2021 - 2022	Wskaźnik	Poziom osiągnięcia wskaźnika w latach 2021 - 2022
			2021	2022				
ZASOBY PRZYRODNICZE	Pielęgnacja pomnika przyrody Aleja Dębowa	Gmina Chybie	21.000,00 zł	13.986,00 zł	Budżet gminy, WFOSiGW Katowice	W 2021 r. poddano pielęgnacji 21 szt. drzew rosnących przy ul. Bielejskiej uszkodzonych w wyniku wichury. Prace pielęgnacyjne obejmowały wykonanie cięć sanitarnych mających na celu zdjęcie połamanych w wyniku wichury konarów i zdjęcie posuszu w koronach wraz z uporządkowaniem terenu. W 2022 r. wypielęgnowano 7 sztuk drzew pomnikowych z gatunku dąb szypułkowy, rosnących w pasie drogi powiatowej ul. Bielejskiej	Ilość wypielęgnowanych drzew pomnikowych 80 szt.	35 %
	Nasadzenia roślinności	Gmina Chybie, właściciele gruntu	3.354,00 zł	4.994,51 zł	Budżet gminy, środki właścicieli gruntu	W 2021 r. dokonano nasadzenia 17 szt. drzew z gatunku lipa drobnolistna. Lipy zostały posadzone przy bocznym odcinku ul. Bielejskiej, na terenie wokół Szkoły Podstawowej Nr 1 w Chybiu i na terenie sołtysówki w Frelichowie. Ponadto 6 szt. klonów posadzono jeszcze przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Chybiu. W 2022 r. nasadzono 15 szt. drzew z gatunku robinia akacja, jesion wyniosły, lipa srebrzysta, klon zwyczajny i dąb szypułkowy. Drzewa zostały posadzone przy ul. Darwina w Zaborzu, ul. Akacjowej w Chybiu, ul. Topolowej w Mnichu, ul. Podgroble w Zarzeczcu, ul. Orzeszkowej w Frelichowie. Ponadto 2 szt. klonów posadzono przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Zaborzu oraz 2 szt. grabów kolumnowych na parkingu przy Urzędzie Gminy.	Ilość nasadzonych drzew, krzewów 100 szt.	42 %

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania (zł)		Źródła finansowania	Zakres zrealizowanych zadań	Wskaźnik	Poziom osiągnięcia wskaźnika	
			2021	2022					
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Wyposażenie straży pożarnej	OSP Chybie	-	-	Gmina Chybie	Zadania nie wykonano w 2021 r., jego realizacja została przesunięta na lata 2023-2028.	Liczba wspartych straży pożarnych 1 szt.	0 %	
	Wyposażenie straży pożarnej	OSP Mních	-	25.000,00 zł	Gmina Chybie	W 2022 r. udzielono OSP Mních dotacji celowej na remont samochodu pożarniczego TATRA 815.	Liczba wspartych straży pożarnych 1 szt.	100 %	
	Wyposażenie straży pożarnej	OSP Zaborze	10.000,00 zł	-	Gmina Chybie	W 2021 r. udzielono OSP Zaborze dotacji celowej dla zakupu i montażu opon do samochodu pożarniczego IVECO EUR.	Liczba wspartych straży pożarnych 1 szt.	100 %	
	Wyposażenie straży pożarnej	OSP Zarzecze-Frelichów	-	-	Gmina Chybie	Zadania nie wykonano w 2021 r., jego realizacja została przesunięta na lata 2023-2028.	Liczba wspartych straży pożarnych 1 szt.	0 %	
	Dofinansowanie zakupu samochodu pożarniczego		OSP Chybie, OSP Zaborze	-	-	Gmina Chybie, Środki zewnętrzne	Zadania nie wykonano w 2022 r., jego realizacja została przesunięta na lata 2023-2028.	Liczba dofinansowanych aut 2 szt.	0 %

IV. Podsumowanie

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Chybie na lata 2021-2024, z perspektywą na lata 2025-2028” stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w gminie. Raport z wykonania Programu obejmuje lata 2021 – 2022 i opracowany został w celu przedstawienia stopnia realizacji celów i kierunków interwencji wskazanych w dokumencie.

Analizie poddano 25 zadań, które zostały wyznaczone w programie do realizacji w 2021 r. i 2022 r., w ramach 8 obszarów interwencji. W latach 2021-2022 podjęto się realizacji 18 zadań, osiem z nich udało się zrealizować w 100 %, wśród nich było 6 zadań inwestycyjnych. W sumie na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2021-2022 poniesiono nakłady w wysokości ponad 28 mln zł.

Władze gminy przeznaczają znaczne nakłady finansowe na realizację najważniejszych priorytetów środowiskowych, wybierając te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb mieszkańców są najpilniejsze i przyczyniają się do poprawy jakości środowiska naturalnego. W ostatnich latach Gmina szczególnie naciskała na budowę sieci kanalizacji sanitarnej. Głównie dzięki zewnętrznym środkom finansowym w 2021 r. udało się zakończyć budowę 48,2 km sieci kanalizacji sanitarnej, w wyniku czego ok. 80% gminy zostało skanalizowanej. Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej to najważniejsze zadanie strategiczne władz gminy, które udało się zrealizować. Kolejnym zadaniem inwestycyjnym z zakresu gospodarki wodno-ściekowej była rozbudowa układu gospodarki osadowej oczyszczalni ścieków w Mnichu. W 2022 r. udało się zakończyć roboty budowlane w zakresie tej inwestycji na oczyszczalni ścieków. Pozostał do zrealizowania ostatni etap inwestycji, obejmujący certyfikację granulatu, w tym: badanie próbek osadów w laboratoriach, dostosowanie aparatury oczyszczania ścieków, regulacje stacji wapnowania i granulacji. Dzięki tym działaniom będzie możliwe późniejsze zastosowanie granulatu w rolnictwie.

W ostatnich latach władze gminy oraz inne podmioty odpowiedzialne za realizację Programu poniosły duże nakłady finansowe na działania inwestycyjne związane z ochroną klimatu i jakości powietrza. Wykonano termomodernizację budynku gminnego przy ul. Bielskiej 40 wraz z wymianą ogrzewania na gazowe. W ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji gmina udzieliła mieszkańcom 39 dotacji na wymianę starych kotłów, które wymagały wymiany na nowe spełniające odpowiednie normy. Mieszkańcy chętnie korzystali również z Programu „Czyste powietrze”. Dzięki tym działaniom w rozpatrywanym okresie sprawozdawczym udało się zlikwidować 118 starych kotłów, tym samym zrealizować w ciągu dwóch lat postawione w programie cele do osiągnięcia do 2028 r. Mimo zrealizowania postawionego celu nie należy odstępować od realizacji Programu Ograniczenia Niskiej Emisji ponieważ wymiana starych źródeł ciepła przyczyni do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i poprawy jakości środowiska na obszarze gminy.

Na podstawie przeprowadzonej analizy realizacji celów i kierunków interwencji przyjętych w Programie można stwierdzić, że zaawansowanie jego realizacji jest zróżnicowane. Niektóre z zadań mają charakter ciągły, wynikający z bieżącej działalności, dotyczy to takich zadań jak: modernizacja i naprawa nawierzchni dróg, konserwacja rowów, w tym urządzeń melioracyjnych, pielęgnacja pomnika przyrody Aleja Dębowa oraz nasadzenia roślinności, natomiast część zadań to zadania inwestycyjne, wdrażane etapowo,

w kilkuletniej perspektywie czasowej. Przyczyną tego są przede wszystkim niedostateczne środki finansowe, pomimo, że gmina pozyskuje dotacje zewnętrzne na ich realizację, głównie z funduszy europejskich i krajowych tj. Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W ogólnej ocenie stopień realizacji celów i zadań ekologicznych należy ocenić pozytywnie.

W dalszej perspektywie rekomendowane jest kontynuowanie działań w kierunku zwiększania świadomości społeczeństwa w zakresie selektywnej zbiórki odpadów oraz konieczności usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest, szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych oraz zamiany starych kotłów węglowych na kotły ekologiczne. Droga do racjonalnego gospodarowania środowiskiem i jego zasobami naturalnymi prowadzi przede wszystkim przez świadomość ekologiczną mieszkańców, dlatego należy kontynuować i podejmować nowe działania mające na celu kształtowanie świadomości ekologicznej.

Stopień realizacji zadań określonych w POŚ ponownie oceniany będzie w roku 2025 za okres 2023-2024.